

FAQ Transitievisie Warmte

In 2015 ondertekende Nederland het 'Akkoord van Parijs'. Daarmee werd ingestemd om de opwarming van de aarde te beperken. Het doel van de gemeente Oegstgeest is om in 2050 energieneutraal en aardgasvrij te zijn. Dit betekent dat we geen CO₂ meer uitstoten. Om dit doel te halen moet iedere gemeente vóór eind 2021 een transitievisie warmte opstellen. Deze beleidsvisie legt een tijdspad vast waarop wijken of buurten van het aardgas af gaan en geeft aan welke alternatieven er mogelijk zijn voor de eerste aantal wijken die van het aardgas zullen gaan. Daarbij houdt de gemeente natuurlijk rekening met de maatschappelijke en individuele kosten.

Op dit moment ligt er een concept Transitievisie Warmte, die kunt u vinden op de volgende website: https://oegstgeest.raadsinformatie.nl/vergadering/704572#ai_5148977. In de keuze voor de oplossing en werkwijze om aardgasvrij te worden komen veel vragen naar boven. In onderstaande FAQ beantwoorden we een aantal van de meest gestelde vragen.¹

Transitievisie warmte

Wat staat er in de Transitievisie Warmte?

Alle gemeenten moeten uiterlijk eind 2021 een warmteplan hebben, de transitievisie warmte. Hierin beschrijft de gemeente wat de meest kansrijke wijken zijn om voor 2030 te starten met de warmtetransitie: het overgaan van verwarmen en koken op aardgas naar duurzamere alternatieven. De gemeente geeft hierin ook aan wat de meest aannemelijke aardgasvrije infrastructuur is voor deze kansrijke wijken.

We hebben nu een eerste versie laten opstellen van de transitievisie warmte. Naast een globaal tijdspad voor de warmtetransitie, zijn de meest kosteneffectieve mogelijkheden voor aardgasvrije oplossingen voor Oegstgeest in beeld gebracht. Uit de analyse blijkt dat een warmtenet voor een deel van de wijken in Oegstgeest aannemelijk is. Deze netten moeten gevoed worden door lokale of regionale warmtebronnen. Voor wijken die relatief goed geïsoleerd zijn, zoals Nieuw Rhijnegeest en Morsebel, is individuele verwarming met elektrische warmtepompen het meest aannemelijk. Wel moet het elektriciteitsnet hier dan waarschijnlijk verzaagd worden.

Wat betekent een 'kansrijke wijk'?

Samen met de projectgroep van interne en stakeholders zijn er wijken geselecteerd die kansrijk zijn om in de periode tot 2030 aan de slag te gaan. Hiervoor zijn criteria gesteld om te bepalen welke wijken kansrijk zijn om te starten. Er is onder meer gekeken naar koppelkansen zoals de vervanging van riolering en/of andere leidingen, grootschalige renovatiemomenten bij woningcorporaties en natuurlijke vervangingsmomenten. Een criterium is ook dat we starten in die wijken waar de kosten voor het overstappen naar een aardgasvrije infrastructuur het laagst zijn.

Het starten in een wijk betekent niet dat de wijk meteen van het aardgas af gaat. Na vaststelling van de transitievisie warmte moeten er wijkuitvoeringsplannen worden gemaakt voor de startwijken, in nauwe afstemming met buurtbewoners, gebouweigenaren, de netbeheerders, woningcorporaties en andere relevante stakeholders. Dat doen we stapsgewijs, want we kunnen niet meteen voor alle wijken een uitvoeringsplan maken. Voor die uitvoeringsplannen zullen we nader gaan onderzoeken welke aardgasvrije oplossingen geschikt zijn en beschikbaar zijn, wat de kosten zijn voor de bewoners en gebouweigenaren en hoeveel draagvlak er is voor een bepaalde oplossing. We gaan als gemeente zorgvuldig te werk, want draagvlak onder bewoners is het allerbelangrijkste.

¹ Deze FAQ is opgesteld op 10-09-2020 op basis van de op dit moment beschikbare gegevens en kennis. Deze FAQ en de Transitievisie Warmte moeten worden gezien als leidraad, waarvan de inhoud aan verandering onderhevig kan zijn.

Aardgasvrij

Waarom gaan we van het aardgas af?

Er zijn verschillende redenen waarom we stoppen met het gebruiken van aardgas en overstappen op andere energiebronnen. In het klimaatakkoord is vastgelegd dat Nederland en dus ook Oegstgeest in 2050 CO₂ neutraal moet zijn. Bij de verbranding van aardgas komt CO₂ vrij. Aardgas zorgt voor een groot deel van de CO₂-uitstoot. En dus voor de opwarming van de aarde. Door over te stappen op andere vormen van energie zoals restwarmte, aardwarmte, all-electric of zonne-energie kunnen we de CO₂-uitstoot verminderen. Daarnaast zijn we in Nederland bezig met het afbouwen van het onttrekken van aardgas in Groningen. Hierdoor is er steeds minder aardgas beschikbaar en zouden we dat moeten gaan importeren uit andere landen.

Hoe maken we Oegstgeest aardgasvrij?

We werken stapsgewijs toe naar een aardgasvrij Oegstgeest. In de transitievisie warmte geven we voor de eerste aantal wijken of buurten aan welke alternatieven er beschikbaar zijn, daarbij zijn ook de maatschappelijke en individuele kosten meegewogen. We gaan wijkgericht aan de slag, iedere wijk is anders en vraagt zijn eigen aanpak. Nieuwbouwwoningen worden gebouwd zonder gasaansluiting.

Wat kost het aardgasvrij maken van mijn woning?

Dit is afhankelijk van hoe u woont, waarvoor u gas gebruikt en het alternatief voor aardgas. Als er een grote renovatie nodig is, zijn er waarschijnlijk investeringen nodig. Tegenover deze investeringen staan vaak weer besparingen, zoals bij het isoleren van uw woning. Door goed te isoleren kunt u energie besparen en dus kosten. Bovendien kunt u zelf energie opwekken door bijvoorbeeld zonnepanelen te plaatsen.

Ik wil graag van het gas af, maar ik ben een huurder. Wat kan ik doen?

Als huurder bent u in eerste instantie afhankelijk van uw verhuurder. U kunt met uw verhuurder contact opnemen of er plannen zijn en om aan te geven op welke manier u zou willen en kunnen bijdragen. In de tussentijd kunt u met uw verhuurder ook kijken of er stappen te zetten zijn in energiebesparing en om uw woning transitiegereed te maken.

Alternatieve bronnen

Welke alternatieven voor aardgasvrij zijn er?

Er zijn verschillende alternatieven voor aardgas. In grote lijnen kan er onderscheid worden gemaakt tussen een warmtenet en een all-electric oplossing. Een warmtenet is vergelijkbaar met het bestaande gasnet, er ligt dan een centrale pijp in de grond die de warmte vanuit verschillende bronnen naar de aansluiting bij uw huis brengt. Dit warmtenet kan gevoed worden door verschillende soorten bronnen zoals aquathermie (warmtewinning uit waterlichamen), geothermie (warmtewinning uit de grond), zonthermie (warmtewinning door de zon) en restwarmte (warmte vanuit verschillende industriële processen die nu nog in de lucht verloren gaat). All-electric oplossingen zijn vaak individueel of op hele kleine schaal geregeld, zoals bijvoorbeeld een straat, daarbij wordt via elektriciteit de woning verwarmt. Deze elektriciteit kan worden opgewekt door bijvoorbeeld zonnepanelen. Deze elektriciteit verwarmt door middel van een warmtepomp uw huis. Mocht de energie niet aan huis kunnen worden opgewekt dan kan er stroom vanuit het landelijke elektriciteitsnet worden gebruikt. Echter als er teveel woningen over gaan op een all-electric oplossing en stroom vragen vanuit het landelijke net, zal dat net eerst verzwakt moeten worden om de vraag aan te kunnen.

Waarom gaan we niet over op waterstof?

Waterstof is geen energiebron, zoals bijvoorbeeld geothermie of aquathermie dat wel zijn. Waterstof kan worden ingezet voor diverse toepassingen. In de waterstofvisie van het Rijk staan eerst de industrie en het zwaar transport – genoemd als toepassingssectoren voor Waterstof, en daarna pas personenmobiliteit. Voor de gebouwde omgeving staat dat er eerst een sterke kostendaling en een veel groter volume nodig zijn en dat daarover pas na 2030 een beter beeld ontstaat. In de waterstofvisie van de provincie worden zes prioriteiten voor waterstof benoemd. Het verwarmen van woningen valt daar niet onder. Wanneer groene waterstof wordt geïmporteerd, kan het ook in onze regio worden toegepast, nadat sectoren die dat harder nodig hebben al voorzien zijn. We weten nog niet of dat qua beschikbaarheid en prijs aansluit bij de warmtevraag in Oegstgeest.

Voor een aantal wijken staat restwarmte uit Rotterdam ingetekend als alternatief voor aardgas. Is de restwarmte vanuit Rotterdam niet grotendeels afkomstig van zaken rondom fossiele brandstof en daarom geen duurzame bron?

Dat is momenteel inderdaad nog het geval. Maar de CO₂ uitstoot van die opwek wordt toegerekend aan de Rotterdamse bronnen en het gebruik van die warmte vervangt fossiele bronnen hier. En het idee van het warmtenet is dat de fossiele brandstoffen van de Rotterdamse industrie ook verduurzaamd worden. Het warmtenet kan op termijn - bij een afname van warmte uit Rotterdam - ook worden gevoed door warmte van bijvoorbeeld geothermie.

Hoe betaalbaar wordt het alternatief?

De overheid beschermt de consument tegen extreem hoge prijzen door middel van de Warmtewet. Deze wet reguleert prijzen en tarieven. De tarieven worden beperkt volgens het NMDA-principe (Niet Meer Dan Anders-principe). Oegstgeest heeft als doelstelling dat het warmtenet open, betaalbaar en duurzaam moet zijn, dit wordt ook meegenomen in de transitievisie warmte bij het selecteren van mogelijke alternatieven. Hierover worden afspraken gemaakt met de warmtebedrijven. Mocht u kiezen voor een all-electric oplossing dan zijn de kosten afhankelijk van een aantal factoren. Ten eerste de keuze voor een alternatief, er zit groot verschil in prijs tussen de verschillende soorten warmtepompen. Daarnaast is de prijs afhankelijk van het leidingwerk in uw huis en of daar nog aanpassingen aan gedaan moeten worden. Ook speelt de keuze voor de aanvoer van energie een rol. Als u zelf energie wil opwekken, zult u nog moeten investeren in zonnepanelen. Voor een warmtepomp is er echter wel een subsidie van het Rijk beschikbaar, de ISDE-regeling: <https://www.rvo.nl/subsidie-en-financieringswijzer/isde/particulieren>.

Hebben we straks wel genoeg energie om alle huizen te voorzien?

Nederland heeft gekozen voor duurzame hernieuwbare bronnen als energie-alternatief voor aardgas. Op dit moment wordt ongeveer 80% van de elektriciteit opgewekt in centrales die stoken op gas of kolen. Voordat die centrales kunnen sluiten, moet er eerst genoeg duurzame energie opgewekt kunnen worden. Gemeente Oegstgeest werkt in de regio Holland Rijnland samen met andere gemeenten, de provincie en het Hoogheemraadschap om een oplossing te vinden voor alternatieven voor de huidige centrales. Dat wordt vastgelegd in de regionale energiestrategie (RES). De RES wordt elke 2 jaar opnieuw vastgesteld, op dat moment worden alle nieuwe technieken en oplossingen meegenomen in de volgende RES.

Wat kan ik zelf al doen?

Isolatie

Om ervoor te zorgen dat de alternatieven toereikend zijn voor alle woningen heeft de gemeente Oegstgeest ook energiebesparingsdoelstellingen opgenomen. Wij werken samen met het Duurzaam Bouwloket om deze doelstellingen te halen en u van advies te voorzien. U kunt beginnen met het isoleren van uw woning. Vraag voordat u begint advies aan over welke isolerende maatregelen u het beste kunt inzetten. Gemeente Oegstgeest werkt samen met het Duurzaam Bouwloket om deze doelstellingen te halen en u van advies te voorzien. Voor meer advies en voorbeelden vanuit eerdere energiebesparende wijkaanpakken kijkt u op <https://www.duurzaambouwloket.nl/> en selecteert u de gemeente Oegstgeest. Ook is er vanuit het Rijk een subsidieregeling voor energiebesparende maatregelen, de SEEH: <https://www.rvo.nl/subsidie-en-financieringswijzer/seeh>.

Let bij het isoleren van uw woning op dat u ook kijkt naar de ventilatie. Voor een gezond binnenklimaat is het noodzakelijk dat de ventilatie voldoende is en is aangepast naar eventuele isolatiemaatregelen. Meer informatie hierover vindt u ook op de website van het Duurzaam Bouwloket.

Aanpassingen woning

Mocht u gaan verbouwen, vergeet dan niet dat uw huis in de toekomst mogelijk geen gasleiding meer heeft.

- Is uw CV ketel bijvoorbeeld aan vervanging toe, kijk dan of het handig is om voor een duurzaam alternatief te kiezen. U kunt er tussentijds voor kiezen een tweedehands of reviseerde CV ketel aan te schaffen. U kunt er ook voor kiezen om een CV ketel te leasen.
- Gaat u de keuken verbouwen? Kijk dan of u kunt overstappen op elektrisch koken. Een inductiekookplaat is vaak de beste oplossing, echter heeft u dan wel voor inductie geschikte pannen nodig.

Overige vragen

Wat voor effect heeft de overstap naar aardgasvrij op de waarde van mijn woning?

Een goed geïsoleerde woning die klaar is voor de toekomst is waardevast. Het isoleren zorgt voor een comfortabele woning met een lager energieverbruik en een lagere energierekening. Daarnaast hebben deze maatregelen een effect op het energielabel van uw woning. Een hoger energielabel komt ten goede aan de waarde van de woning. Denk aan een waardestijging van ongeveer 5%.

Wat gebeurt er met de gasleidingen in de grond?

Volgens de huidige wetgeving mogen gasleidingen die overbodig zijn niet in de grond blijven liggen. Deze moeten verwijderd worden. Dat betekent dat de straat opengebroken moet worden. We willen de overlast voor bewoners zoveel mogelijk beperken door zoveel mogelijk werkzaamheden in de openbare ruimte te combineren. In de transitievisie warmte zijn deze koppelkansen meegenomen in het bepalen van de wijkvolgorde.

Waar kan ik meer informatie vinden?

Meer informatie is te vinden op de onderstaande websites:

- <https://www.gagoedoegstgeest.nl/>
- <https://www.duurzaambouwloket.nl/>
- <https://www.milieucentraal.nl/>
- <https://www.rvo.nl/subsidie-en-financieringswijzer/seeh>
- <https://www.rvo.nl/subsidie-en-financieringswijzer/isde/particulieren>
- <https://www.klimaatakkoord.nl/gebouwde-omgeving/vraag-en-antwoord>
- <https://www.iedereendoetwat.nl/>